

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN SOPIMUSSARJA

Julkaistu Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 2016

76/2016

(Suomen säädöskokoelman n:o 1093/2016)

Valtioneuvoston asetus

Pariisin sopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään Pariisin sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain 2 §:n nojalla:

1 §

Pariisissa 12 päivänä joulukuuta 2015 tehty Pariisin sopimus tulee voimaan 14 päivänä joulukuuta 2016 niin kuin siitä on sovittu.

Eduskunta on hyväksynyt sopimuksen 25 päivänä lokakuuta 2016 ja tasavallan presidentti 11 päivänä marraskuuta 2016. Ratifioimiskirja on talletettu Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan 14 päivänä marraskuuta 2016.

2 §

Sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

3 §

Pariisin sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettu laki (926/2016) tulee voimaan 14 päivänä joulukuuta 2016.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 14 päivänä joulukuuta 2016.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 2016

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

Hallitussihteeri Charlotta von Troil

*(Suomennos)***PARIISIN SOPIMUS**

Tämän sopimuksen osapuolet, jotka ovat sopimuspuolina ilmastonmuutosta koskevassa Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksessa, jäljempänä "yleissopimus", noudattavat toiminnan tehostamista koskevaa Durbanin toimintaohjelmaa, jonka yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssi hyväksyi päätöksellä 1/CP.17 seitsemännessätoista istunnossaan,

pyrkivät yleissopimuksen tavoitteeseen ja pitävät ohjeenaan sen periaatteita, kuten tasaveroisuuden ja yhteisen mutta eriytyneen vastuunsa sekä omien valmiuksiensa periaatteita, ottaen huomioon erilaiset kansalliset olosuhteet,

tiedostavat, että ilmastonmuutoksen pakottavaan uhkaan on vastattava tehokkaasti ja edistyksellisesti parhaan käytettävissä olevan tieteellisen tiedon pohjalta,

tiedostavat myös kehitysmaaosapuolten, varsinkin ilmastonmuutoksen haittavaikutuksille erityisen alttiiden maiden, erityistarpeet ja erityisolot yleissopimuksessa määrättyllä tavalla,

ottavat kaikilta osin huomioon vähiten kehittyneiden maiden erityistarpeet ja erityistilanteet, jotka liittyvät rahoitukseen ja teknologian siirtoon,

ovat tietoisia siitä, että ilmastonmuutoksen lisäksi osapuoliin saattavat vaikuttaa myös niiden toimien vaikutukset, joilla ilmastonmuutokseen vastataan,

korostavat, että ilmastonmuutokseen liittyvät toimet, siihen vastaaminen ja vaikutukset liittyvät olennaisesti oikeudenmukaiseen kestävä kehityksen saavuttamiseen ja köyhyyden poistamiseen,

tiedostavat, että on ensisijaisen tärkeää varmistaa ruokaturva ja lopettaa nälänhätä ja että ruoantuotannon järjestelmät ovat erityisen alttiita ilmastonmuutoksen haittavaikutuksille,

PARIS AGREEMENT

The Parties to this Agreement, Being Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change, hereinafter referred to as "the Convention", Pursuant to the Durban Platform for Enhanced Action established by decision 1/CP.17 of the Conference of the Parties to the Convention at its seventeenth session,

In pursuit of the objective of the Convention, and being guided by its principles, including the principle of equity and common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances,

Recognizing the need for an effective and progressive response to the urgent threat of climate change on the basis of the best available scientific knowledge,

Also recognizing the specific needs and special circumstances of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change, as provided for in the Convention,

Taking full account of the specific needs and special situations of the least developed countries with regard to funding and transfer of technology,

Recognizing that Parties may be affected not only by climate change, but also by the impacts of the measures taken in response to it,

Emphasizing the intrinsic relationship that climate change actions, responses and impacts have with equitable access to sustainable development and eradication of poverty,

Recognizing the fundamental priority of safeguarding food security and ending hunger, and the particular vulnerabilities of food production systems to the adverse impacts of climate change,

ottavat huomioon, että on ehdottoman tärkeää varmistaa työvoiman oikeudenmukainen siirtyminen ja luoda ihmisarvoista työtä sekä hyvälaatuisia työpaikkoja kansallisesti määriteltävien ensisijaisten kehitystavoitteiden mukaisesti,

ovat tietoisia siitä, että ilmastonmuutos on koko ihmiskunnan yhteinen huolenaihe, ja katsovat, että osapuolten olisi ilmastonmuutosta käsittelevissä toimissaan kunnioitettava ja edistettävä seuraavia seikkoja ja otettava ne huomioon: ihmisoikeuksiin liittyvät osapuolten velvoitteet, oikeus terveyteen, alkuperäiskansojen, paikallisyhteisöjen, siirtolaisten, lasten, vammaisten henkilöiden ja haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden oikeudet ja oikeus kehitykseen sekä sukupuolten tasa-arvo, naisten voimaannuttaminen ja sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus,

tiedostavat, että on tärkeää tilanteen mukaan suojella ja vahvistaa yleissopimuksessa tarkoitettuja kasvihuonekaasujen nieluja ja varastoja,

panevat merkille, että on tärkeää varmistaa kaikkien ekosysteemien, myös valtamerien ekosysteemien, toimintakyvyn säilyminen sekä luonnon monimuotoisuuden suojelu, jotka tietyissä kulttuureissa tunnetaan Äiti Maana, ja panevat merkille, että "ilmasto-oikeudenmukaisuuden" käsite on tärkeä joillekin, kun toimitaan ilmastonmuutoksen käsittelemiseksi,

vahvistavat, että koulutus, yleisölle tiedottaminen, yleisön osallistuminen, yleisön tiedonsaanti ja yhteistyö ovat tärkeitä kaikilla tasoilla tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa,

tiedostavat, että kaikkien julkisen vallan tasojen ja erilaisten toimijoiden on tärkeää osallistua osapuolten kansallisen lainsäädännön mukaisesti ilmastonmuutokseen puuttumiseen,

tiedostavat myös, että kestäväillä elämäntavoilla ja kestäväillä kulutus- ja tuotantotavoilla, joiden suhteen osapuolina olevat kehittyneet maat toimivat edelläkävijöinä, on tärkeä merkitys ilmastonmuutokseen puuttuttaessa, ovat sopineet seuraavasta:

Taking into account the imperatives of a just transition of the workforce and the creation of decent work and quality jobs in accordance with nationally defined development priorities,

Acknowledging that climate change is a common concern of humankind, Parties should, when taking action to address climate change, respect, promote and consider their respective obligations on human rights, the right to health, the rights of indigenous peoples, local communities, migrants, children, persons with disabilities and people in vulnerable situations and the right to development, as well as gender equality, empowerment of women and intergenerational equity,

Recognizing the importance of the conservation and enhancement, as appropriate, of sinks and reservoirs of the greenhouse gases referred to in the Convention,

Noting the importance of ensuring the integrity of all ecosystems, including oceans, and the protection of biodiversity, recognized by some cultures as Mother Earth, and noting the importance for some of the concept of "climate justice", when taking action to address climate change,

Affirming the importance of education, training, public awareness, public participation, public access to information and cooperation at all levels on the matters addressed in this Agreement,

Recognizing the importance of the engagements of all levels of government and various actors, in accordance with respective national legislations of Parties, in addressing climate change, **2**

Also recognizing that sustainable lifestyles and sustainable patterns of consumption and production, with developed country Parties taking the lead, play an important role in addressing climate change,
Have agreed as follows:

1 artikla

Tätä sopimusta sovellettaessa sovelletaan yleissopimuksen 1 artiklassa olevia määritelmiä. Tämän lisäksi

(a) "yleissopimus" tarkoittaa New Yorkissa 9 päivänä toukokuuta 1992 tehtyä ilmastonmuutosta koskevaa Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimusta;

(b) "sopimuspuolten konferenssi" tarkoittaa yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssia;

(c) "osapuoli" tarkoittaa tämän sopimuksen osapuolta.

2 artikla

1. Tämän sopimuksen, jolla tehostetaan yleissopimuksen ja sen tavoitteen täytäntöönpanoa, tavoitteena on vahvistaa maailmanlaajuisia toimia ilmastonmuutoksen uhan torjumiseksi kestävä kehityksen ja köyhyyden poistamispyrkimysten yhteydessä, muun muassa:

(a) pitämällä maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle 2 °C:ssa suhteessa esiteolliseen aikaan ja pyrkien toimiin, joilla lämpötilan nousu saataisiin rajattua 1,5 °C:een suhteessa esiteolliseen aikaan tiedostaen, että tämä vähentäisi merkittävästi ilmastonmuutoksen aiheuttamia riskejä ja vaikutuksia;

(b) parantamalla kykyä sopeutua ilmastonmuutoksen haittavaikutuksiin ja kykyä joustavasti mukautua muuttuvaan ilmastoon sekä edistämällä kehitystä kohti alhaisia kasvihuonekaasujen päästöjä tavalla, joka ei uhkaa ruoantuotantoa; ja

(c) sovittamalla rahoitusvirrat johdonmukaisiksi suhteessa vähäpäästöiseen kehityskulkuun ja kehitykseen, jossa joustavasti mukaudutaan muuttuvaan ilmastoon.

2. Tämä sopimus pannaan täytäntöön noudattaen oikeudenmukaisuutta ja yhteisen mutta eriytyneen vastuun sekä omien valmiuksien periaatteita erilaisten kansallisten olosuhteiden mukaisesti.

Article 1

For the purpose of this Agreement, the definitions contained in Article 1 of the Convention shall apply. In addition:

(a) "Convention" means the United Nations Framework Convention on Climate Change, adopted in New York on 9 May 1992;

(b) "Conference of the Parties" means the Conference of the Parties to the Convention;

(c) "Party" means a Party to this Agreement.

Article 2

1. This Agreement, in enhancing the implementation of the Convention, including its objective, aims to strengthen the global response to the threat of climate change, in the context of sustainable development and efforts to eradicate poverty, including by:

(a) Holding the increase in the global average temperature to well below 2 °C above pre-industrial levels and pursuing efforts to limit the temperature increase to 1.5 °C above pre-industrial levels, recognizing that this would significantly reduce the risks and impacts of climate change;

(b) Increasing the ability to adapt to the adverse impacts of climate change and foster climate resilience and low greenhouse gas emissions development, in a manner that does not threaten food production; and

(c) Making finance flows consistent with a pathway towards low greenhouse gas emissions and climate-resilient development.

2. This Agreement will be implemented to reflect equity and the principle of common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances.

3 artikla

Kansallisesti määriteltyinä panoksina vastattaessa maailmanlaajuisesti ilmastonmuutokseen kaikki osapuolet toteuttavat 4, 7, 9, 10, 11 ja 13 artiklassa määritellyt kunnianhimoiset pyrkimykset tämän sopimuksen 2 artiklassa määrätyn tarkoituksen saavuttamiseksi ja antavat nämä toimet tiedoksi. Kaikkien osapuolten toimia vahvistetaan ajan myötä, ja samalla tiedostetaan tarve tukea kehitysmaaosapuolia tämän sopimuksen panemiseksi tehokkaasti täytäntöön.

4 artikla

1. Saavuttaakseen 2 artiklassa määrätyn lämpötilaa koskevan pitkän aikavälin tavoitteen osapuolet pyrkivät saavuttamaan maailmanlaajuisten kasvihuonekaasujen päästöjen huipputason mahdollisimman pian, tietoisina siitä, että huipputason saavuttaminen vie kauemmin kehitysmaaosapuolilta, sekä tekemään sen jälkeen nopeat vähennykset parhaan käytettävissä olevan tieteellisen tiedon perusteella, jotta saavutettaisiin tasapaino ihmisen toiminnan aiheuttamien kasvihuonekaasujen päästöjen ja nielujen aikaansaamien poistumien välillä kuluvan vuosisadan jälkipuoliskolla, toimien oikeudenmukaisesti, kestävä kehityksen ja köyhyyden poistamispyrkimysten yhteydessä.

2. Kukin osapuoli laatii ja antaa tiedoksi peräkkäiset kansallisesti määritellyt panoksensa, jotka se aikoo saavuttaa, ja ylläpitää niitä. Osapuolet toteuttavat kansalliset ilmastonmuutoksen hillintätoimet saavuttaakseen panosten tavoitteet.

3. Kunkin osapuolen seuraavassa kansallisesti määritellyssä panoksessa edetään verrattuna osapuolen aiempaan kansallisesti määritelyyn panokseen, ja tämä seuraava panos vastaa osapuolen korkeinta mahdollista tavoitetasoa, ottaen huomioon osapuolen yhteinen mutta eriytynyt vastuu sekä omat valmiudet erilaisten kansallisten olosuhteiden mukaisesti.

4. Osapuolina olevien kehittyneiden maiden olisi edelleen toimittava edelläkävijöinä sitoutumalla koko taloutensa laajuisiin ehdottomiin päästövähennystavoitteisiinsa. Kehitysmaaosapuolten olisi edelleen tehostettava hil-

Article 3

As nationally determined contributions to the global response to climate change, all Parties are to undertake and communicate ambitious efforts as defined in Articles 4, 7, 9, 10, 11 and 13 with the view to achieving the purpose of this Agreement as set out in Article 2. The efforts of all Parties will represent a progression over time, while recognizing the need to support developing country Parties for the effective implementation of this Agreement.

Article 4

1. In order to achieve the long-term temperature goal set out in Article 2, Parties aim to reach global peaking of greenhouse gas emissions as soon as possible, recognizing that peaking will take longer for developing country Parties, and to undertake rapid reductions thereafter in accordance with best available science, so as to achieve a balance between anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases in the second half of this century, on the basis of equity, and in the context of sustainable development and efforts to eradicate poverty.

2. Each Party shall prepare, communicate and maintain successive nationally determined contributions that it intends to achieve. Parties shall pursue domestic mitigation measures, with the aim of achieving the objectives of such contributions.

3. Each Party's successive nationally determined contribution will represent a progression beyond the Party's then current nationally determined contribution and reflect its highest possible ambition, reflecting its common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances.

4. Developed country Parties should continue taking the lead by undertaking economy-wide absolute emission reduction targets. Developing country Parties should continue enhancing their mitigation efforts, and are

lintäpyrkimyksiään, ja niitä kannustetaan siirtymään vähitellen koko taloutensa laajuisiin päästövähennys- tai -rajoitustavoitteisiin erilaisten kansallisten olosuhteiden mukaisesti.

5. Kehitysmasoaosapuolia tuetaan 9, 10 ja 11 artiklan mukaisesti tämän artiklan täytäntöönpanossa tiedostaen, että kehitysmasoaosapuolten tehostettu tukeminen mahdollistaa niiden toimien tavoitetaso nostamisen.

6. Vähiten kehittyneet maat ja pienet kehittyvät saarivaltiot voivat laatia ja antaa tiedoksi erityisolosuhteitaan vastaavia strategioita, suunnitelmia ja toimintoja, jotka koskevat alhaisiin kasvihuonekaasujen päästöihin johtavaa kehitystä.

7. Ne hillinnän sivuhyödyt, jotka saadaan osapuolten sopeutumistoimista ja/tai suunnitelmista talouden monipuolistamiseksi, voivat osaltaan edistää tämän artiklan mukaisen hillinnän tuloksia.

8. Antaessaan tiedoksi kansallisesti määritellyjä panoksiaan kaikki osapuolet antavat selkeyden, avoimuuden ja ymmärrettävyyden vuoksi tarvittavat tiedot noudattaen päätöstä 1/CP.21 ja mahdollisia asiaa koskevia päätöksiä, jotka tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi on tehnyt.

9. Kukin osapuoli antaa kansallisesti määritellyn panoksensa tiedoksi joka viides vuosi noudattaen päätöstä 1/CP.21 ja mahdollisia asiaa koskevia päätöksiä, jotka tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi on tehnyt, sekä ottaen huomioon 14 artiklassa tarkoitetun maailmanlaajuisen tilannekatsauksen tulokset.

10. Tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi käsittelee kansallisesti määriteltujen panosten yleisiä aikatauluja ensimmäisessä istunnossaan.

11. Osapuoli voi milloin tahansa tarkistaa voimassa olevia kansallisesti määriteltäviä panoksiaan nostaakseen tavoitetasoaan, noudattaen tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin hyväksymiä ohjeita.

12. Osapuolten tiedoksi antamat kansallisesti määritellyt panokset merkitään sihteeristön ylläpitämään julkiseen rekisteriin.

encouraged to move over time towards economy-wide emission reduction or limitation targets in the light of different national circumstances.

5. Support shall be provided to developing country Parties for the implementation of this Article, in accordance with Articles 9, 10 and 11, recognizing that enhanced support for developing country Parties will allow for higher ambition in their actions.

6. The least developed countries and small island developing States may prepare and communicate strategies, plans and actions for low greenhouse gas emissions development reflecting their special circumstances.

7. Mitigation co-benefits resulting from Parties' adaptation actions and/or economic diversification plans can contribute to mitigation outcomes under this Article.

8. In communicating their nationally determined contributions, all Parties shall provide the information necessary for clarity, transparency and understanding in accordance with decision 1/CP.21 and any relevant decisions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

9. Each Party shall communicate a nationally determined contribution every five years in accordance with decision 1/CP.21 and any relevant decisions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement and be informed by the outcomes of the global stocktake referred to in Article 14.

10. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall consider common time frames for nationally determined contributions at its first session.

11. A Party may at any time adjust its existing nationally determined contribution with a view to enhancing its level of ambition, in accordance with guidance adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

12. Nationally determined contributions communicated by Parties shall be recorded in a public registry maintained by the secretariat.

13. Osapuolet antavat selvityksen kansallisesti määritellyistä panoksistaan. Antaessaan selvityksen kansallisesti määriteltyjä panoksiaan vastaavista ihmisen toiminnan aiheuttamista päästöistä ja poistumista osapuolet edistävät ympäristötavoitteiden loukkaamattomuutta, avoimuutta, tarkkuutta, täydellisyyttä, vertailtavuutta ja johdonmukaisuutta sekä varmistavat kaksinkertaisen laskennan välttämisen noudattaen tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin hyväksymiä ohjeita.

14. Kun osapuolet määrittävät ja toteuttavat kansallisesti määritellyissä panoksissaan hillintätoimia, jotka liittyvät ihmisen toiminnan aiheuttamiin päästöihin ja poistumiin, niiden olisi tilanteen mukaan otettava huomioon olemassa olevat yleissopimukseen perustuvat menetelmät ja ohjeet tämän artiklan 13 kohdan määräysten mukaisesti.

15. Tätä sopimusta täytäntöön pantaessa osapuolet ottavat huomioon niiden osapuolten huolenaiheet, joiden talouksiin ilmastonmuutoksen vastatoimet vaikuttavat eniten. Näitä ovat erityisesti kehitysmaaosapuolet.

16. Ne osapuolet, mukaan lukien alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt ja niiden jäsenvaltiot, jotka ovat tehneet sopimuksen yhteistoiminnasta tämän artiklan 2 kohtaa sovellettaessa, ilmoittavat sihteeristölle kyseisen sopimuksen ehdot, mukaan lukien kulkekin osapuolelle osoitettu päästötaso kyseisenä ajanjaksona, samalla, kun ne antavat tiedoksi kansallisesti määritellyt panoksensa. Sihteeristö ilmoittaa puolestaan kyseisen sopimuksen ehdot yleissopimuksen sopimuspuolille ja allekirjoittajille.

17. Kukin 16 kohdassa tarkoitettun sopimuksen osapuoli vastaa kyseisessä sopimuksessa määrätystä päästötasostaan tämän artiklan 13 ja 14 kohdan sekä 13 ja 15 artiklan mukaisesti.

18. Jos yhdessä toimivat osapuolet toimivat yhdessä sellaisessa alueellisessa taloudellisen yhdentymisen järjestössä, joka on itse tämän sopimuksen osapuolena, ja toimivat yhdessä tämän järjestön kanssa, kukin kyseisen alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön jäsenvaltio erikseen ja yhdessä tällaisen järjestön kanssa vastaa järjestön päästötasosta, joka on määrätty tämän artiklan 16 kohdan

13. Parties shall account for their nationally determined contributions. In accounting for anthropogenic emissions and removals corresponding to their nationally determined contributions, Parties shall promote environmental integrity, transparency, accuracy, completeness, comparability and consistency, and ensure the avoidance of double counting, in accordance with guidance adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

14. In the context of their nationally determined contributions, when recognizing and implementing mitigation actions with respect to anthropogenic emissions and removals, Parties should take into account, as appropriate, existing methods and guidance under the Convention, in the light of the provisions of paragraph 13 of this Article.

15. Parties shall take into consideration in the implementation of this Agreement the concerns of Parties with economies most affected by the impacts of response measures, particularly developing country Parties.

16. Parties, including regional economic integration organizations and their member States, that have reached an agreement to act jointly under paragraph 2 of this Article shall notify the secretariat of the terms of that agreement, including the emission level allocated to each Party within the relevant time period, when they communicate their nationally determined contributions. The secretariat shall in turn inform the Parties and signatories to the Convention of the terms of that agreement.

17. Each party to such an agreement shall be responsible for its emission level as set out in the agreement referred to in paragraph 16 of this Article in accordance with paragraphs 13 and 14 of this Article and Articles 13 and 15.

18. If Parties acting jointly do so in the framework of, and together with, a regional economic integration organization which is itself a Party to this Agreement, each member State of that regional economic integration organization individually, and together with the regional economic integration organization, shall be responsible for its emission level as set out in the agreement com-

mukaisesti tiedoksi annetussa sopimuksessa, tämän artiklan 13 ja 14 kohdan sekä 13 ja 15 artiklan mukaisesti.

19. Kaikkien osapuolten olisi pyrittävä laatimaan ja antamaan tiedoksi pitkän aikavälin kehitysstrategiat alhaisten kasvihuonekaasujen päästöjen saavuttamiseksi, pitäen mielessä 2 artiklan ja ottaen huomioon yhteisen mutta eriytyneen vastuunsa sekä omat valmiutensa erilaisten kansallisten olosuhteiden mukaisesti.

5 artikla

1. Osapuolten tulisi ryhtyä toimiin suojelukseen ja lisätäkseen tilanteen mukaan yleissopimuksen 4 artiklan 1 kappaleen d kohdassa tarkoitettuja kasvihuonekaasujen nieluja ja varastoja, metsät mukaan lukien.

2. Osapuolia kannustetaan ryhtymään toimiin toteuttaakseen ja tukeakseen muun muassa tulosperusteisilla maksuilla nykyistä toimintakehystä, joka on määritelty yleissopimuksen perusteella annetuilla ohjeilla ja päätöksillä seuraavista asioista: menettelytavat ja myönteiset kannustimet, jotka liittyvät toimintaan metsäkadosta ja metsien tilan heikkenemisestä aiheutuvien päästöjen vähentämiseksi, sekä suojelun, kestävä metsänhoidon ja metsien hiilivarastojen lisäämisen merkitys kehitysmaissa; vaihtoehtoiset menettelytavat, kuten yhteiset hillintä- ja sopeutumistoimien menettelytavat, joilla pyritään yhtenäiseen ja kestäväan metsänhoitoon vahvistaen samalla, että on tärkeää edistää tilanteen mukaan näihin menettelytapoihin liittyviä muita kuin hiilensidontaan liittyviä hyötyjä.

6 artikla

1. Osapuolet hyväksyvät sen, että jotkin osapuolet päättävät toimia vapaaehtoisesti yhteistyössä toteuttaessaan kansallisesti määriteltyjä panoksiaan mahdollistaakseen korkeamman tavoitetaso hillintä- ja sopeutumistoimilleen sekä edistääkseen kestävä kehitystä ja ympäristötavoitteiden loukkaamattomuutta.

2. Osallistuessaan vapaaehtoisesti yhteistyömenettelyihin, joihin liittyy hillintätoimien kansainvälisesti siirrettyjen tulosten käyt-

municated under paragraph 16 of this Article in accordance with paragraphs 13 and 14 of this Article and Articles 13 and 15.

19. All Parties should strive to formulate and communicate long-term low greenhouse gas emission development strategies, mindful of Article 2 taking into account their common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances.

Article 5

1. Parties should take action to conserve and enhance, as appropriate, sinks and reservoirs of greenhouse gases as referred to in Article 4, paragraph 1(d), of the Convention, including forests.

2. Parties are encouraged to take action to implement and support, including through results-based payments, the existing framework as set out in related guidance and decisions already agreed under the Convention for: policy approaches and positive incentives for activities relating to reducing emissions from deforestation and forest degradation, and the role of conservation, sustainable management of forests and enhancement of forest carbon stocks in developing countries; and alternative policy approaches, such as joint mitigation and adaptation approaches for the integral and sustainable management of forests, while reaffirming the importance of incentivizing, as appropriate, non-carbon benefits associated with such approaches.

Article 6

1. Parties recognize that some Parties choose to pursue voluntary cooperation in the implementation of their nationally determined contributions to allow for higher ambition in their mitigation and adaptation actions and to promote sustainable development and environmental integrity.

2. Parties shall, where engaging on a voluntary basis in cooperative approaches that involve the use of internationally transferred

töä kansallisesti määriteltyjen panosten saavuttamiseen, osapuolet edistävät kestävästä kehitystä ja varmistavat ympäristötavoitteiden loukkaamattomuuden sekä avoimuuden, myös hallinnossa, ja soveltavat vankkaa tilinpitoa varmistaakseen muun muassa kaksinkertaisen laskennan välttämisen, noudattaen tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin hyväksymiä ohjeita.

3. Hillintätoimien kansainvälisesti siirrettyjen tulosten käyttö tämän sopimuksen mukaisten kansallisesti määriteltyjen panosten saavuttamiseen on vapaaehtoista ja edellyttää osallistuvien osapuolten hyväksyntää.

4. Perustetaan kasvihuonekaasujen päästöjen hillintää edistävä ja kestävä kehitystä tukeva mekanismi, joka toimii tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin alaisena ja ohjauksessa ja jota osapuolet voivat käyttää vapaaehtoisesti. Mekanismia valvoo elin, jonka tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi nimeää, ja mekanismin tarkoituksena on

(a) edistää kasvihuonekaasujen päästöjen hillintää edistäen samalla kestävästä kehitystä;

(b) edistää ja helpottaa osapuolten hyväksymien julkis- ja yksityisoikeudellisten oikeushenkilöiden osallistumista kasvihuonekaasujen päästöjen hillintään;

(c) edistää päästötasojen alentamista isäntämaana toimivassa osapuolivaltiossa, joka hyöttyy hillintätoimista näiden johtaessa sellaisiin päästövähennyksiin, joita myös toinen osapuoli voi käyttää saavuttaakseen kansallisesti määritellyt panoksensa; ja

(d) mahdollistaa maailmanlaajusten päästöjen hillintä kokonaisuutena.

5. Tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun mekanismiin perustuvia päästövähennyksiä ei saa käyttää sen osoittamiseen, että isäntämaana toimiva osapuoli on saavuttanut kansallisesti määritellyn panoksensa, jos toinen osapuoli käyttää näitä päästövähennyksiä osoittaakseen, että se on saavuttanut kansallisesti määritellyn panoksensa.

6. Tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi varmistaa, että osa tämän artiklan 4 kohdassa

mitigation outcomes towards nationally determined contributions, promote sustainable development and ensure environmental integrity and transparency, including in governance, and shall apply robust accounting to ensure, inter alia, the avoidance of double counting, consistent with guidance adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

3. The use of internationally transferred mitigation outcomes to achieve nationally determined contributions under this Agreement shall be voluntary and authorized by participating Parties.

4. A mechanism to contribute to the mitigation of greenhouse gas emissions and support sustainable development is hereby established under the authority and guidance of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement for use by Parties on a voluntary basis. It shall be supervised by a body designated by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement, and shall aim:

(a) To promote the mitigation of greenhouse gas emissions while fostering sustainable development;

(b) To incentivize and facilitate participation in the mitigation of greenhouse gas emissions by public and private entities authorized by a Party;

(c) To contribute to the reduction of emission levels in the host Party, which will benefit from mitigation activities resulting in emission reductions that can also be used by another Party to fulfil its nationally determined contribution; and

(d) To deliver an overall mitigation in global emissions.

5. Emission reductions resulting from the mechanism referred to in paragraph 4 of this Article shall not be used to demonstrate achievement of the host Party's nationally determined contribution if used by another Party to demonstrate achievement of its nationally determined contribution.

6. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall ensure that a share of the proceeds from activities under the mechanism referred to in

tarkoitettua mekanismia toiminnan tuloista käytetään hallintokulujen kattamiseen sekä siihen, että ilmastonmuutoksen haittavaikutuksille erityisen alttiina olevia kehitysmaaosapuolia autetaan sopeutumiskulujen maksamisessa.

7. Tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi hyväksyy tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettua mekanismia säännöt, toimintatavat ja menettelyt ensimmäisessä istunnossaan.

8. Osapuolet pitävät tärkeänä, että osapuolten käytettävissä on yhtenäiset, kokonaisvaltaiset ja tasapainoiset ei-markkinaehtoiset menettelytavat, joiden avulla ne voivat toteuttaa kansallisesti määritellyt panoksensa kestävä kehityksen ja köyhyyden poistamispyrkimysten yhteydessä, yhteensovitusti ja tehokkaasti, tilanteen mukaan muun muassa hillintä- ja sopeutumistoimilla, rahoituksella, teknologian siirrolla ja valmiuksia vahvistamalla. Näillä menettelytavoilla pyritään

(a) edistämään hillinnän ja sopeutumisen tavoitteita;

(b) tehostamaan julkisen ja yksityisen sektorin osallistumista kansallisesti määriteltyjen panosten toteuttamiseen; ja

(c) parantamaan yhteensovittamisen mahdollisuuksia eri välineiden ja asianomaisten toimielinjärjestelyjen välillä.

9. Määritellään kehys ei-markkinaehtoisille kestävä kehitykseen liittyville menettelytavoille, jotta pystytään edistämään tämän artiklan 8 kohdassa tarkoitettuja ei-markkinaehtoisia menettelytapoja.

7 artikla

1. Osapuolet asettavat maailmanlaajuisen sopeutumistavoitteen tarkoituksenaan parantaa sopeutumiskykyä, vahvistaa kykyä joustavasti mukautua muuttuvaan ilmastoon ja vähentää alttiutta ilmastonmuutokselle, edistääkseen osaltaan kestävä kehitystä ja varmistaa asianmukaiset sopeutumistoimet 2 artiklassa tarkoitettua lämpötilatavoitteen yhteydessä.

2. Osapuolet tiedostavat, että sopeutuminen on kaikkien kohtaama maailmanlaajuinen haaste, jolla on paikallisia, alueellisia, kansallisia ja kansainvälisiä ulottuvuuksia, ja että sopeutuminen on keskeinen osatekijä ja edis-

paragraph 4 of this Article is used to cover administrative expenses as well as to assist developing country Parties that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change to meet the costs of adaptation.

7. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall adopt rules, modalities and procedures for the mechanism referred to in paragraph 4 of this Article at its first session.

8. Parties recognize the importance of integrated, holistic and balanced non-market approaches being available to Parties to assist in the implementation of their nationally determined contributions, in the context of sustainable development and poverty eradication, in a coordinated and effective manner, including through, inter alia, mitigation, adaptation, finance, technology transfer and capacity-building, as appropriate. These approaches shall aim to:

(a) Promote mitigation and adaptation ambition;

(b) Enhance public and private sector participation in the implementation of nationally determined contributions; and

(c) Enable opportunities for coordination across instruments and relevant institutional arrangements.

9. A framework for non-market approaches to sustainable development is hereby defined to promote the non-market approaches referred to in paragraph 8 of this Article.

Article 7

1. Parties hereby establish the global goal on adaptation of enhancing adaptive capacity, strengthening resilience and reducing vulnerability to climate change, with a view to contributing to sustainable development and ensuring an adequate adaptation response in the context of the temperature goal referred to in Article 2.

2. Parties recognize that adaptation is a global challenge faced by all with local, sub-national, national, regional and international dimensions, and that it is a key component of and makes a contribution to the long-term

tävä tekijä vastattaessa pitkällä aikavälillä maailmanlaajuisesti ilmastonmuutokseen ihmisten, elinkeinojen ja ekosysteemien suojelemiseksi, ottaen huomioon niiden kehitysmaaosaapuolten kiireelliset ja välittömät tarpeet, jotka ovat erityisen haavoittuvia ilmastonmuutoksen haittavaikutuksille.

3. Kehitysmaaosaapuolten sopeutumisyrittämukset tunnustetaan niiden toimintatapojen mukaisesti, jotka tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi hyväksyy ensimmäisessä istunnossaan.

4. Osapuolet tiedostavat, että nykyinen sopeutumistarve on merkittävä, että hillinnän tason nostaminen voi vähentää tarvetta uusiin sopeutumisyrittämyksiin ja että nykyistä suuremmat sopeutumistarpeet voivat merkitä suurempia sopeutumiskuluja.

5. Osapuolet tiedostavat, että sopeutumistoimissa olisi noudatettava maalähtöistä, sukupuolittietoista ja sukupuolten välistä tasa-arvoa tukevaa, osallistavaa ja kaikilta osin avointa menettelyä, ottaen huomioon haavoittuvat ryhmät, yhteisöt ja ekosysteemit, ja että sopeutumistoimien perustana ja ohjeena olisi käytettävä parasta saatavilla olevaa tieteellistä tietoa sekä tilanteen mukaan perimätietoa, alkuperäiskansojen tietoa ja paikallisia tietojärjestelmiä, jotta sopeutuminen saataisiin tarkoituksenmukaisissa tilanteissa sisällytetyksi asianomaisiin sosioekonomisiin sekä ympäristöä koskeviin toimiin ja politiikkaan.

6. Osapuolet tiedostavat, että on tärkeää tukea sopeutumisyrittämyksiä ja tehdä niihin liittyvää kansainvälistä yhteistyötä sekä ottaa huomioon kehitysmaaosaapuolten tarpeet, erityisesti niiden maiden tarpeet, jotka ovat erityisen haavoittuvia ilmastonmuutoksen haittavaikutuksille.

7. Osapuolten olisi vahvistettava yhteistyötään sopeutumistoimien tehostamiseksi, ottaen huomioon Cancúnin sopeutumiskehityksen, muun muassa tarkoituksena

(a) jakaa tietoa, hyviä käytäntöjä ja saatuja kokemuksia, tilanteen mukaan myös silloin, kun nämä koskevat sopeutumistoimiin liittyvää tiedettä, suunnittelua, politiikkaa ja toteuttamista;

(b) vahvistaa toimielinjärjestelyjä, mukaan lukien yleissopimuksen mukaiset tämän so-

global response to climate change to protect people, livelihoods and ecosystems, taking into account the urgent and immediate needs of those developing country Parties that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change.

3. The adaptation efforts of developing country Parties shall be recognized, in accordance with the modalities to be adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement at its first session.

4. Parties recognize that the current need for adaptation is significant and that greater levels of mitigation can reduce the need for additional adaptation efforts, and that greater adaptation needs can involve greater adaptation costs.

5. Parties acknowledge that adaptation action should follow a country-driven, gender-responsive, participatory and fully transparent approach, taking into consideration vulnerable groups, communities and ecosystems, and should be based on and guided by the best available science and, as appropriate, traditional knowledge, knowledge of indigenous peoples and local knowledge systems, with a view to integrating adaptation into relevant socioeconomic and environmental policies and actions, where appropriate.

6. Parties recognize the importance of support for and international cooperation on adaptation efforts and the importance of taking into account the needs of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change.

7. Parties should strengthen their cooperation on enhancing action on adaptation, taking into account the Cancun Adaptation Framework, including with regard to:

(a) Sharing information, good practices, experiences and lessons learned, including, as appropriate, as these relate to science, planning, policies and implementation in relation to adaptation actions;

(b) Strengthening institutional arrangements, including those under the Convention

pimuksen täytäntöönpanoa edistävät järjestelyt, tukeakseen tarvittavan tiedon ja tietämyksen yhdistämistä sekä teknisen tuen ja ohjauksen antamista osapuolille;

(c) vahvistaa ilmastoa koskevaa tieteellistä tietoa, mukaan lukien tutkimus, ilmastojärjestelmän järjestelmällinen havainnointi ja ennakkovaroitusjärjestelmät, tuottaen tietoa ilmastopalveluille ja tukien päätöksentekoa;

(d) auttaa kehitysmaaosapuolia määrittämään tehokkaat sopeutumiskäytännöt, sopeutumistarpeet, ensisijaiset tavoitteet, sopeutumistoimille ja -pyrkimyksille annettu ja saatu tuki sekä haasteet ja puutteet, edistäen hyviä käytäntöjä; ja

(e) parantaa sopeutumistoimien tuloksellisuutta ja kestävyyttä.

8. Yhdistyneiden Kansakuntien erityisjärjestöjä ja -elimia kannustetaan tukemaan osapuolten pyrkimyksiä toteuttaa tämän artiklan 7 kohdassa tarkoitettut toimet, ottaen huomioon tämän artiklan 5 kohdan määräykset.

9. Kukin osapuoli osallistuu tilanteen mukaan sopeutumisen suunnitteluprosesseihin ja toimien toteuttamiseen, kuten asiaa koskevien suunnitelmien, politiikan ja/tai panostusten kehittämiseen tai tehostamiseen, esimerkiksi seuraavasti:

(a) toteutetaan sopeutumistoimia, -sitoumuksia ja/tai -pyrkimyksiä;

(b) laaditaan ja toteutetaan kansallisia sopeutumissuunnitelmia;

(c) arvioidaan ilmastomuutoksen vaikutuksia ja haavoittuvuutta ilmastomuutokselle tarkoituksena laatia kansallisesti määritellyt ensisijaiset toimet, ottaen huomioon ilmastomuutokselle haavoittuvat ihmisryhmät, paikat ja ekosysteemit;

(d) seurataan ja arvioidaan sopeutumissuunnitelmia, -politiikkaa, -ohjelmia ja -toimia sekä opitaan niistä; ja

(e) vahvistetaan sosioekonomisten ja ekologisten järjestelmien kykyä joustavasti muautua muuttuvaan ilmastoon, muun muassa monipuolistamalla taloutta ja hallinnoimalla luonnonvaroja kestävästi.

10. Kunkin osapuolen olisi tilanteen mukaan annettava ja määräajoin ajantasaistettava sopeutumista koskeva tiedonanto, joka voi

that serve this Agreement, to support the synthesis of relevant information and knowledge, and the provision of technical support and guidance to Parties;

(c) Strengthening scientific knowledge on climate, including research, systematic observation of the climate system and early warning systems, in a manner that informs climate services and supports decision-making;

(d) Assisting developing country Parties in identifying effective adaptation practices, adaptation needs, priorities, support provided and received for adaptation actions and efforts, and challenges and gaps, in a manner consistent with encouraging good practices; and

(e) Improving the effectiveness and durability of adaptation actions.

8. United Nations specialized organizations and agencies are encouraged to support the efforts of Parties to implement the actions referred to in paragraph 7 of this Article, taking into account the provisions of paragraph 5 of this Article.

9. Each Party shall, as appropriate, engage in adaptation planning processes and the implementation of actions, including the development or enhancement of relevant plans, policies and/or contributions, which may include:

(a) The implementation of adaptation actions, undertakings and/or efforts;

(b) The process to formulate and implement national adaptation plans;

(c) The assessment of climate change impacts and vulnerability, with a view to formulating nationally determined prioritized actions, taking into account vulnerable people, places and ecosystems;

(d) Monitoring and evaluating and learning from adaptation plans, policies, programmes and actions; and

(e) Building the resilience of socioeconomic and ecological systems, including through economic diversification and sustainable management of natural resources.

10. Each Party should, as appropriate, submit and update periodically an adaptation communication, which may include its pri-

sisältää osapuolen ensisijaiset tavoitteet, toteuttamis- ja tukitarpeet sekä suunnitelmat ja toimet, aiheuttamatta lisää taakkaa kehitysmaaosapuolille.

11. Tämän artiklan 10 kohdassa tarkoitettu sopeutumista koskeva tiedonanto tilanteen mukaan annetaan ja ajantasaistetaan määräajoin muiden tiedonantojen tai asiakirjojen osana tai yhteydessä, kuten kansallisessa sopeutumissuunnitelmassa, 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa kansallisesti määritellyssä panoksessa ja/tai kansallisessa tiedonannossa.

12. Tämän artiklan 10 kohdassa tarkoitettujen sopeutumista koskevat tiedonannot tallennetaan sihteeristön pitämään julkiseen rekisteriin.

13. Kehitysmaaosapuolille annetaan 9, 10 ja 11 artiklan määräysten mukaisesti jatkuvaa ja lisättyä kansainvälistä tukea tämän artiklan 7, 9, 10 ja 11 kohdan täytäntöön panemiseksi.

14. Jäljempänä 14 artiklassa tarkoitettussa maailmanlaajuisessa tilannekatsauksessa muun muassa

(a) otetaan huomioon kehitysmaaosapuolten sopeutumispyrkimykset;

(b) parannetaan sopeutumistoimien toteuttamista ottaen huomioon tämän artiklan 10 kohdassa tarkoitettu sopeutumista koskeva tiedonanto;

(c) tarkastellaan sopeutumistoimien ja niille annetun tuen riittävyyttä ja tuloksellisuutta; ja

(d) tarkastellaan, miten tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen maailmanlaajuisen sopeutumistavoitteen saavuttamisessa on yleisesti edistytty.

8 artikla

1. Osapuolet tiedostavat, että on tärkeää ehkäistä, minimoida ja käsitellä ilmastonmuutoksen haittavaikutuksiin, kuten äärimmäisiin sääilmiöihin ja hitaasti eteneviin ilmiöihin, liittyvät menetykset ja vahingot, ja että kestäväällä kehityksellä on vaikutusta vähennettäessä menetysten ja vahinkojen vaaraa.

2. Ilmastonmuutoksen vaikutuksista aiheutuvia menetyksiä ja vahinkoja käsittelevä

priorities, implementation and support needs, plans and actions, without creating any additional burden for developing country Parties.

11. The adaptation communication referred to in paragraph 10 of this Article shall be, as appropriate, submitted and updated periodically, as a component of or in conjunction with other communications or documents, including a national adaptation plan, a nationally determined contribution as referred to in Article 4, paragraph 2, and/or a national communication.

12. The adaptation communications referred to in paragraph 10 of this Article shall be recorded in a public registry maintained by the secretariat.

13. Continuous and enhanced international support shall be provided to developing country Parties for the implementation of paragraphs 7, 9, 10 and 11 of this Article, in accordance with the provisions of Articles 9, 10 and 11.

14. The global stocktake referred to in Article 14 shall, inter alia:

(a) Recognize adaptation efforts of developing country Parties;

(b) Enhance the implementation of adaptation action taking into account the adaptation communication referred to in paragraph 10 of this Article;

(c) Review the adequacy and effectiveness of adaptation and support provided for adaptation; and

(d) Review the overall progress made in achieving the global goal on adaptation referred to in paragraph 1 of this Article.

Article 8

1. Parties recognize the importance of averting, minimizing and addressing loss and damage associated with the adverse effects of climate change, including extreme weather events and slow onset events, and the role of sustainable development in reducing the risk of loss and damage.

2. The Warsaw International Mechanism for Loss and Damage associated with Cli-

Varsovan kansainvälinen mekanismi toimii tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin alaisena ja ohjaamana, ja mekanisme voidaan parantaa ja vahvistaa siten kuin tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi päättää.

3. Osapuolten olisi parannettava tietämystä, toimintaa ja tukea, joka liittyy ilmastonmuutoksen hättävää vaikutuksiin liittyviin menetyksiin ja vahinkoihin, muun muassa Varsovan kansainvälisen mekanismin avulla, tilanteen mukaan yhteistoiminnan ja tukitoimien pohjalta.

4. Tämän mukaisesti yhteistyötä ja tukitoimia tietämyksen, toiminnan ja tuen parantamiseksi voidaan toteuttaa seuraavilla aloilla:

- (a) ennakkovaroitusjärjestelmät;
- (b) hätävalmius;
- (c) hitaasti etenevät ilmiöt;
- (d) tapahtumat, joihin voi liittyä peruuttamattomia ja pysyviä menetyksiä ja vahinkoja;
- (e) kattava riskinarviointi ja -hallinta;
- (f) vahinkovakuutusjärjestelyt, riskipoolit ilmatorisiksi varten ja muut vakuutusratkaisut;
- (g) muut kuin taloudelliset menetykset; ja
- (h) yhteisöjen, elinkeinojen ja ekosysteemien kyky joustavasti mukautua muuttuvaan ilmastoon.

5. Varsovan kansainvälinen mekanismi toimii yhteistyössä olemassa olevien tähän sopimukseen perustuvien elinten ja asiantuntijaryhmien kanssa sekä sellaisten sopimuksen ulkopuolisten organisaatioiden ja asiantuntijaelinten kanssa, joita asia koskee.

9 artikla

1. Osapuolina olevat kehittyneet maat tarjoavat rahoitusta avustukseen kehitysmaaosapuolia sekä ilmastonmuutoksen hillinnässä että siihen sopeutumisessa jatkoksi niiden nykyisille yleissopimukseen perustuville velvoitteille.

2. Muita osapuolia kannustetaan antamaan tai jatkamaan tällaista tukea vapaaehtoisesti.

3. Osapuolina olevien kehittyneiden maiden olisi maailmanlaajuisissa pyrkimyksissä edelleen toimittava edelläkävijöinä, kun saa-

mate Change Impacts shall be subject to the authority and guidance of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement and may be enhanced and strengthened, as determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

3. Parties should enhance understanding, action and support, including through the Warsaw International Mechanism, as appropriate, on a cooperative and facilitative basis with respect to loss and damage associated with the adverse effects of climate change.

4. Accordingly, areas of cooperation and facilitation to enhance understanding, action and support may include:

- (a) Early warning systems;
- (b) Emergency preparedness;
- (c) Slow onset events;
- (d) Events that may involve irreversible and permanent loss and damage;
- (e) Comprehensive risk assessment and management;
- (f) Risk insurance facilities, climate risk pooling and other insurance solutions;
- (g) Non-economic losses; and
- (h) Resilience of communities, livelihoods and ecosystems.

5. The Warsaw International Mechanism shall collaborate with existing bodies and expert groups under the Agreement, as well as relevant organizations and expert bodies outside the Agreement.

Article 9

1. Developed country Parties shall provide financial resources to assist developing country Parties with respect to both mitigation and adaptation in continuation of their existing obligations under the Convention.

2. Other Parties are encouraged to provide or continue to provide such support voluntarily.

3. As part of a global effort, developed country Parties should continue to take the

tetaan käyttöön ilmastorahoitusta useista erilaisista lähteistä, välineistä ja kanavista, ja tällöin niiden olisi otettava huomioon merkitykseltään keskeinen julkinen rahoitus, joka voi perustua useisiin erilaisiin toimiin, kuten maalähtöisten strategioiden tukemiseen, ja kiinnitettävä huomiota kehitysmaaosapuolten tarpeisiin ja ensisijaisiin tavoitteisiin. Tässä ilmastorahoituksen käyttöön saattamisessa olisi edettävä aiempia toimia pidemmälle.

4. Lisättäessä käytettävää rahoitusta olisi pyrittävä saavuttamaan tasapaino sopeutumisen ja hillinnän välillä ja otettava huomioon maalähtöiset strategiat sekä kehitysmaaosapuolten ja varsinkin niiden kyseisten kehitysmaiden, kuten vähiten kehittyneiden maiden ja pienten kehittyvien saarivaltioiden, tarpeet ja ensisijaiset tavoitteet, jotka ovat erityisen haavoittuvia ilmastonmuutoksen haittavaikutuksille ja joiden valmiudet ovat huomattavan rajoittuneet, ja tällöin olisi otettava huomioon tarve saada julkista ja avustuksiin perustuvaa rahoitusta sopeutumista varten.

5. Osapuolina olevat kehittyneet maat antavat joka toinen vuosi tiedoksi tilanteen mukaan määrälliset ja laadulliset tämän artiklan 1 ja 3 kohtaan liittyvät suuntaa antavat tiedot, kuten saatavilla olevat tiedot kehitysmaaosapuolille annettavan julkisen rahoituksen suunnitellusta tasosta. Muita rahoitusta antavia osapuolia kannustetaan antamaan tällaiset tiedot vapaaehtoisesti joka toinen vuosi.

6. Sopimuksen 14 artiklassa tarkoitettussa maailmanlaajuisessa tilannekatsauksessa otetaan huomioon osapuolina olevien kehittyneiden maiden ja/tai sopimukseen perustuvien elinten antamat merkitykselliset tiedot ilmastorahoitukseen liittyvistä pyrkimyksistä.

7. Osapuolina olevat kehittyneet maat antavat avoimet ja yhdenmukaiset tiedot kehitysmaaosapuolille annetusta ja julkisilla toimilla käyttöön saatetusta tuesta joka toinen vuosi, noudattaen niitä toimintatapoja, menettelyjä ja ohjeita, jotka tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi hyväksyy ensimmäisessä istunnossaan siten kuin 13 artiklan 13 kohdassa määrätään. Myös muita osapuolia kannustetaan tekemään samoin.

8. Yleissopimuksen rahoitusjärjestelmä,

lead in mobilizing climate finance from a wide variety of sources, instruments and channels, noting the significant role of public funds, through a variety of actions, including supporting country-driven strategies, and taking into account the needs and priorities of developing country Parties. Such mobilization of climate finance should represent a progression beyond previous efforts.

4. The provision of scaled-up financial resources should aim to achieve a balance between adaptation and mitigation, taking into account country-driven strategies, and the priorities and needs of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change and have significant capacity constraints, such as the least developed countries and small island developing States, considering the need for public and grant-based resources for adaptation.

5. Developed country Parties shall biennially communicate indicative quantitative and qualitative information related to paragraphs 1 and 3 of this Article, as applicable, including, as available, projected levels of public financial resources to be provided to developing country Parties. Other Parties providing resources are encouraged to communicate biennially such information on a voluntary basis.

6. The global stocktake referred to in Article 14 shall take into account the relevant information provided by developed country Parties and/or Agreement bodies on efforts related to climate finance.

7. Developed country Parties shall provide transparent and consistent information on support for developing country Parties provided and mobilized through public interventions biennially in accordance with the modalities, procedures and guidelines to be adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement, at its first session, as stipulated in Article 13, paragraph 13. Other Parties are encouraged to do so.

8. The Financial Mechanism of the Con-

mukaan lukien sen toiminnasta vastaavat yksiköt, toimii tämän sopimuksen rahoitusmekanismina.

9. Tämän sopimuksen täytäntöönpanossa avustavat toimielimet, mukaan lukien yleissopimukseen perustuvan rahoitusmekanismin toiminnasta vastaavat yksiköt, pyrkivät varmistamaan rahoituksen tehokkaan saannin kehitysmaaosapuolille, erityisesti vähiten kehittyneille maille ja pienille kehittyville saarivaltioille, näiden kansallisten ilmastostrategioiden ja -suunnitelmien yhteydessä, soveltamalla yksinkertaistettuja hyväksymismenettelyjä ja tehostamalla näiden maiden valmiuden tukemista.

10 artikla

1. Osapuolilla on yhteinen pitkän aikavälin visio siitä, että on tärkeää toteuttaa teknologian kehittämistä ja siirtoa kaikilta osin, jotta voidaan parantaa kykyä sietää ilmastonmuutosta ja vähentää kasvihuonekaasujen päästöjä.

2. Osapuolet vahvistavat teknologian kehittämiseen ja siirtoon liittyvää yhteistoimintaansa ottaen huomioon, että teknologia on tärkeää tämän sopimuksen mukaisten hillintä- ja sopeutumistoimien toteuttamiseksi, sekä tietoisina nykyisistä pyrkimyksistä hyödyntää ja levittää teknologiaa.

3. Yleissopimuksen nojalla perustettu teknologiamekanismi edistää tämän sopimuksen täytäntöönpanoa.

4. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua pitkän aikavälin vision saavuttamiseksi perustetaan teknologiakehitys ohjaamaan yleisesti teknologiamekanismin toimintaa, jolla edistetään ja helpotetaan teknologian kehittämistä ja siirtoa koskevien toimien tehostamista tämän sopimuksen täytäntöönpanon tukemiseksi.

5. On ratkaisevan tärkeää jouduttaa, edistää ja mahdollistaa innovaatioita, jotta ilmastonmuutokseen voidaan vastata maailmanlaajuisesti ja tehokkaasti pitkällä aikavälillä ja jotta pystytään edistämään talouskasvua ja kestävä kehitystä. Näitä pyrkimyksiä tuetaan tilanteen mukaan muun muassa teknologiamekanismin avulla ja yleissopimukseen perustuvan rahoitusmekanismin rahoituksella, jotta saadaan aikaan tutkimusta ja kehitystä kos-

vention, including its operating entities, shall serve as the financial mechanism of this Agreement.

9. The institutions serving this Agreement, including the operating entities of the Financial Mechanism of the Convention, shall aim to ensure efficient access to financial resources through simplified approval procedures and enhanced readiness support for developing country Parties, in particular for the least developed countries and small island developing States, in the context of their national climate strategies and plans.

Article 10

1. Parties share a long-term vision on the importance of fully realizing technology development and transfer in order to improve resilience to climate change and to reduce greenhouse gas emissions.

2. Parties, noting the importance of technology for the implementation of mitigation and adaptation actions under this Agreement and recognizing existing technology deployment and dissemination efforts, shall strengthen cooperative action on technology development and transfer.

3. The Technology Mechanism established under the Convention shall serve this Agreement.

4. A technology framework is hereby established to provide overarching guidance to the work of the Technology Mechanism in promoting and facilitating enhanced action on technology development and transfer in order to support the implementation of this Agreement, in pursuit of the long-term vision referred to in paragraph 1 of this Article.

5. Accelerating, encouraging and enabling innovation is critical for an effective, long-term global response to climate change and promoting economic growth and sustainable development. Such effort shall be, as appropriate, supported, including by the Technology Mechanism and, through financial means, by the Financial Mechanism of the Convention, for collaborative approaches to research and development, and facilitating access to

keviä yhteistyöratkaisuja ja pystytään helpottamaan kehitysmaaosapuolten pääsyä teknologiaan, erityisesti teknologian elinkaaren varhaisessa vaiheessa.

6. Kehitysmaaosapuolille annetaan tukea, kuten rahoitustukea, tämän artiklan täytäntöön panemiseksi, muun muassa teknologian kehittämistä ja siirtoa koskevan yhteistoininnan vahvistamiseksi teknologian elinkaaren eri vaiheissa, jotta saavutetaan tasapaino hillintä- ja sopeutumistoimien tuen välillä. Sopimuksen 14 artiklassa tarkoitettussa maailmanlaajuisessa tilannekatsauksessa otetaan huomioon käytettävissä olevat tiedot pyrkimyksistä, jotka liittyvät kehitysmaaosapuolille annettuun teknologian kehittämisen ja siirron tukeen.

11 artikla

1. Tähän sopimukseen perustuvalla toimintavalmiuksien vahvistamisella tulisi parantaa kehitysmaaosapuolten, erityisesti valmiuksiltaan heikoimpien maiden, kuten vähiten kehittyneiden maiden, ja ilmastonmuutoksen haittavaikutuksille alttiimpien maiden, kuten pienten kehittyvien saarivaltioiden, valmiuksia ja kykyä tehokkaiisiin ilmastonmuutokseen liittyviin toimiin, muun muassa

toteutettaessa sopeutumis- ja hillintätoimia. Valmiuksien vahvistamisen tulisi edistää teknologian kehittämistä, levittämistä ja hyödyntämistä, ilmastorahoituksen saantia, asiankuuluvaa koulutusta ja yleisölle tiedottamista, sekä avointa, oikea-aikaista ja täsmällistä tietojen antamista.

2. Valmiuksien vahvistamisen tulisi olla maalähtöistä sekä lähtökohtaisesti vastattava osapuolten kansallisiin tarpeisiin, ja sen olisi edistettävä osapuolten, erityisesti kehitysmaaosapuolten, maatason omistajuutta niin kansallisella, alueellisella kuin paikallisella tasolla. Valmiuksia vahvistettaessa olisi otettava huomioon saadut kokemukset, myös yleissopimuksen valmiuksien vahvistamistoimista, ja valmiuksien vahvistamisen tulisi olla tehokas, kaikki toimet kattava, osallistava ja uusiutuva prosessi, joka on sukupuolietoinen ja tukee sukupuolten välistä tasa-arvoa.

3. Kaikkien osapuolten tulisi toimia yhteistyössä parantaakseen kehitysmaaosapuolten

technology, in particular for early stages of the technology cycle, to developing country Parties.

6. Support, including financial support, shall be provided to developing country Parties for the implementation of this Article, including for strengthening cooperative action on technology development and transfer at different stages of the technology cycle, with a view to achieving a balance between support for mitigation and adaptation. The global stocktake referred to in Article 14 shall take into account available information on efforts related to support on technology development and transfer for developing country Parties.

Article 11

1. Capacity-building under this Agreement should enhance the capacity and ability of developing country Parties, in particular countries with the least capacity, such as the least developed countries, and those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change, such as small island developing States, to take effective climate change action, including, inter alia, to implement adaptation and mitigation actions, and should facilitate technology development, dissemination and deployment, access to climate finance, relevant aspects of education, training and public awareness, and the transparent, timely and accurate communication of information.

2. Capacity-building should be country-driven, based on and responsive to national needs, and foster country ownership of Parties, in particular, for developing country Parties, including at the national, subnational and local levels. Capacity-building should be guided by lessons learned, including those from capacity-building activities under the Convention, and should be an effective, iterative process that is participatory, cross-cutting and gender-responsive.

3. All Parties should cooperate to enhance the capacity of developing country Parties to

valmiuksia panna tämä sopimus täytäntöön. Osapuolina olevien kehittyneiden maiden tulisi tehostaa tukea kehitysmaaosapuolten valmiuksien vahvistamistoimissa.

4. Kaikki osapuolet, jotka vahvistavat kehitysmaaosapuolten valmiuksia panna tämä sopimus täytäntöön, muun muassa alueellisilla, kahdenvälisillä ja monenvälisillä menettelytavoilla, antavat säännöllisesti tiedoksi nämä valmiuksien vahvistamistoiminnat tai -toimet. Kehitysmaaosapuolten tulisi antaa säännöllisesti tiedot siitä, miten on edistytty valmiuksien vahvistamista koskevien suunnitelmien, politiikan, toimintojen tai järjestelyjen toteuttamisessa tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi.

5. Toimintavalmiuksien vahvistamistoimintaa tehostetaan asianmukaisilla toimielinjärjestelyillä, joilla tuetaan tämän sopimuksen täytäntöönpanoa, mukaan lukien yleissopimuksen alaiset asiaan liittyvät toimielinjärjestelyt, jotka edistävät tämän sopimuksen täytäntöönpanoa. Tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi käsittelee ensimmäiset toimielinjärjestelyt valmiuksien vahvistamiseksi ja hyväksyy niitä koskevan päätöksen ensimmäisessä istunnossaan.

12 artikla

Osapuolet toimivat yhteistyössä, silloin kun se on tarkoituksenmukaista, toteuttaessaan toimia, joilla tehostetaan ilmastonmuutosta koskevaa kasvatusta ja koulutusta, yleistä tietoisuutta, yleisön osallistumista ja yleisön tiedonsaantia, tiedostaen, että nämä toimet ovat tärkeitä tähän sopimukseen perustuvan toiminnan tehostamiseksi.

13 artikla

1. Perustetaan keskinäisen luottamuksen lisäämiseksi ja tehokkaan täytäntöönpanon edistämiseksi tehostetut toiminnan ja tuen avoimuuspuitteet, jotka ovat rakenteeltaan joustavat, joissa otetaan huomioon osapuolten valmiuksien erilaisuus ja jotka perustuvat yhteisiin kokemuksiin.

2. Avoimuuspuitteet mahdollistavat joustavuuden tämän artiklan määräysten täytäntöönpanossa niille kehitysmaaosapuolille,

implement this Agreement. Developed country Parties should enhance support for capacity-building actions in developing country Parties.

4. All Parties enhancing the capacity of developing country Parties to implement this Agreement, including through regional, bilateral and multilateral approaches, shall regularly communicate on these actions or measures on capacity-building. Developing country Parties should regularly communicate progress made on implementing capacity-building plans, policies, actions or measures to implement this Agreement.

5. Capacity-building activities shall be enhanced through appropriate institutional arrangements to support the implementation of this Agreement, including the appropriate institutional arrangements established under the Convention that serve this Agreement. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall, at its first session, consider and adopt a decision on the initial institutional arrangements for capacity-building.

Article 12

Parties shall cooperate in taking measures, as appropriate, to enhance climate change education, training, public awareness, public participation and public access to information, recognizing the importance of these steps with respect to enhancing actions under this Agreement.

Article 13

1. In order to build mutual trust and confidence and to promote effective implementation, an enhanced transparency framework for action and support, with built-in flexibility which takes into account Parties' different capacities and builds upon collective experience is hereby established.

2. The transparency framework shall provide flexibility in the implementation of the provisions of this Article to those developing

jotka valmiuksiensa vuoksi tarvitsevat joustavuutta. Tämä joustavuus otetaan huomioon tämän artiklan 13 kohdassa tarkoitetuissa toimintatavoissa, menettelyissä ja ohjeissa.

3. Avoimuuspuitteet perustuvat yleissopimuksen mukaisiin avoimuusjärjestelyihin ja tehostavat niitä ottaen huomioon vähiten kehittyneiden maiden ja pienten kehittyvien saarivaltioiden erityisolosuhteet. Avoimuuspuitteita toteutettaessa tarjotaan tukea ja noudatetaan puuttumattomuutta ja rankaisemattomuutta sekä kunnioitetaan kansallista täysivaltaisuutta ja vältetään kohtuuttoman taakan aiheuttamista osapuolille.

4. Yleissopimukseen perustuvat avoimuusjärjestelyt, kuten kansalliset tiedonannot, joka toinen vuosi annettavat selonteot ja joka toinen vuosi annettavat ajantasaistetut selonteot, kansainväliset arvioinnit ja tarkistukset sekä kansainväliset neuvottelut ja analyysit, kuuluvat niihin kokemuksiin, joita hyödynnetään kehitettäessä tämän artiklan 13 kohdassa tarkoitettuja toimintatapoja, menettelyjä ja ohjeita.

5. Toiminnan avoimuuspuitteiden tarkoituksena on antaa selvä käsitys ilmastonmuutosta koskevista toimista yleissopimuksen 2 artiklassa määrätyn yleissopimuksen tavoitteen kannalta, muun muassa selvittämällä ja seuraamalla edistymistä 4 artiklan mukaisten osapuolten yksilöllisten kansallisesti määriteltyjen panosten saavuttamisessa ja 7 artiklan mukaisissa osapuolten sopeutumistoimissa, mukaan lukien hyvät käytännöt, ensisijaiset tavoitteet, tarpeet ja puutteet, jotta saadaan tietoa 14 artiklan mukaista maailmanlaajuista tilannekatsausta varten.

6. Tuen avoimuuspuitteiden tarkoituksena on antaa selvä käsitys siitä tuesta, jota asianomaiset yksittäiset osapuolet antavat ja saavat 4, 7, 9, 10 ja 11 artiklan mukaisten ilmastomuutosta koskevien toimien yhteydessä, sekä mahdollisuuksien mukaan antaa kattava yleiskuva kaikesta annettavasta rahallisesta tuesta, jotta saadaan tietoa 14 artiklan mukaista maailmanlaajuista tilannekatsausta varten.

7. Kukin osapuoli antaa säännöllisesti seuraavat tiedot:

(a) ihmisen toiminnan aiheuttamia kasvihuonekaasujen päästöjä ja nielujen aikaansaamia poistumia koskeva kansallinen selvi-

country Parties that need it in the light of their capacities. The modalities, procedures and guidelines referred to in paragraph 13 of this Article shall reflect such flexibility.

3. The transparency framework shall build on and enhance the transparency arrangements under the Convention, recognizing the special circumstances of the least developed countries and small island developing States, and be implemented in a facilitative, non-intrusive, non-punitive manner, respectful of national sovereignty, and avoid placing undue burden on Parties.

4. The transparency arrangements under the Convention, including national communications, biennial reports and biennial update reports, international assessment and review and international consultation and analysis, shall form part of the experience drawn upon for the development of the modalities, procedures and guidelines under paragraph 13 of this Article.

5. The purpose of the framework for transparency of action is to provide a clear understanding of climate change action in the light of the objective of the Convention as set out in its Article 2, including clarity and tracking of progress towards achieving Parties' individual nationally determined contributions under Article 4, and Parties' adaptation actions under Article 7, including good practices, priorities, needs and gaps, to inform the global stocktake under Article 14.

6. The purpose of the framework for transparency of support is to provide clarity on support provided and received by relevant individual Parties in the context of climate change actions under Articles 4, 7, 9, 10 and 11, and, to the extent possible, to provide a full overview of aggregate financial support provided, to inform the global stocktake under Article 14.

7. Each Party shall regularly provide the following information:

(a) A national inventory report of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases, prepared using

tys, joka on laadittu hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin (IPCC) hyväksymillä hyviin käytäntöihin perustuvilla menetelmillä, joista tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi on sopinut; ja

(b) tiedot, jotka tarvitaan seurattaessa, miten osapuoli on edistynyt 4 artiklan mukaisen kansallisesti määritellyn panoksensa toteuttamisessa ja saavuttamisessa.

8. Kunkin osapuolen olisi myös tilanteen mukaan annettava tietoja ilmastomuutoksen vaikutuksista ja 7 artiklan mukaisesta sopeutumisesta.

9. Osapuolina olevat kehittyneet maat antavat, ja muiden tukea antavien osapuolten olisi annettava, tietoja rahoitukseen, teknologian siirtoon ja valmiuksien vahvistamiseen liittyvästä tuesta, jota on annettu kehitysmaaosapuolille 9, 10 ja 11 artiklan mukaisesti.

10. Kehitysmaaosapuolten olisi annettava tietoja tarvitsemastaan ja saamastaan 9, 10 ja 11 artiklan mukaisesta rahoitukseen, teknologian siirtoon ja valmiuksien vahvistamiseen liittyvästä tuesta.

11. Asiantuntijat tarkastelevat teknisesti kunkin osapuolen tämän artiklan 7 ja 9 kohdan perusteella antamia tietoja päätöksen 1/CP.21 mukaisesti. Niitä kehitysmaaosapuolia, jotka valmiuksiensa perusteella tarvitsevat apua valmiuksiensa vahvistamisen tarpeiden määrittämisessä, autetaan tarkastelun yhteydessä määrittämään nämä tarpeet. Lisäksi kukin osapuoli osallistuu tukea tarjoavaan monenväliseen tarkasteluun siitä, miten osapuoli on edistynyt 9 artiklan mukaisissa pyrkimyksissä ja kansallisesti määritellyn panoksensa toteuttamisessa ja saavuttamisessa.

12. Tämän kohdan mukaisessa teknisessä asiantuntijatarkastelussa tarkastellaan tilanteen mukaan osapuolen antamaa tukea ja sitä, miten osapuoli on toteuttanut ja saavuttanut kansallisesti määritellyn panoksensa. Lisäksi tarkastelussa määritetään ne alueet, joilla osapuolen on kehitettävä toimintaansa, ja tarkastellaan tietojen yhdenmukaisuutta tämän artiklan 13 kohdassa tarkoitettujen toimintatapojen, menettelyjen ja ohjeiden kanssa, ottaen huomioon osapuolille tämän artiklan 2 kohdassa sallittu joustavuus. Tarkastelussa kiinnitetään erityistä huomiota kunkin

good practice methodologies accepted by the Intergovernmental Panel on Climate Change and agreed upon by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement; and

(b) Information necessary to track progress made in implementing and achieving its nationally determined contribution under Article 4.

8. Each Party should also provide information related to climate change impacts and adaptation under Article 7, as appropriate.

9. Developed country Parties shall, and other Parties that provide support should, provide information on financial, technology transfer and capacity-building support provided to developing country Parties under Articles 9, 10 and 11.

10. Developing country Parties should provide information on financial, technology transfer and capacity-building support needed and received under Articles 9, 10 and 11.

11. Information submitted by each Party under paragraphs 7 and 9 of this Article shall undergo a technical expert review, in accordance with decision 1/CP.21. For those developing country Parties that need it in the light of their capacities, the review process shall include assistance in identifying capacity-building needs. In addition, each Party shall participate in a facilitative, multilateral consideration of progress with respect to efforts under Article 9, and its respective implementation and achievement of its nationally determined contribution.

12. The technical expert review under this paragraph shall consist of a consideration of the Party's support provided, as relevant, and its implementation and achievement of its nationally determined contribution. The review shall also identify areas of improvement for the Party, and include a review of the consistency of the information with the modalities, procedures and guidelines referred to in paragraph 13 of this Article, taking into account the flexibility accorded to the Party under paragraph 2 of this Article. The review shall pay particular attention to the respective

kehitysmaaosapuolen kansallisiin valmiuksiin ja olosuhteisiin.

13. Tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi hyväksyy ensimmäisessä istunnossaan toiminnan ja tuen avoimuutta tilanteen mukaan koskevat yhteiset toimintatavat, menettelyt ja ohjeet yleissopimuksen mukaisista avoimuusjärjestelyistä saatujen kokemusten perusteella ja täsmentäen tämän artiklan määräyksiä.

14. Kehitysmaille annetaan tukea tämän artiklan täytäntöön panemiseksi.

15. Tukea annetaan myös kehitysmaaosapuolten avoimuuteen liittyvien valmiuksien jatkuvaan vahvistamiseen.

14 artikla

1. Tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi tarkastelee tämän sopimuksen täytäntöönpanoa määräjain arvioidakseen, miten sopimuksen tarkoituksen ja sen pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamisessa on yhteisesti edistytty ("maailmanlaajuinen tilannekatsaus"). Konferenssi suorittaa tarkastelun kattavasti ja tarjoten tukea, ottaen huomioon hilyn, sopeutumisen sekä toteuttamis- ja tukikeinot, sekä toimien oikeudenmukaisesti ja parhaan käytettävissä olevan tieteellisen tiedon perusteella.

2. Tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi tekee ensimmäisen maailmanlaajuisen tilannekatsauksen vuonna 2023 ja sen jälkeen joka viides vuosi, jollei tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi toisin päättä.

3. Osapuolet ottavat huomioon maailmanlaajuisen tilannekatsauksen tuloksen ajantasaistaessaan ja tehostaessaan kansallisesti päätettävällä tavalla tämän sopimuksen asianaisten määräysten mukaisia toimiaan ja tukeaan sekä tehostaessaan ilmastotoimiin liittyvää kansainvälistä yhteistyötä.

national capabilities and circumstances of developing country Parties.

13. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall, at its first session, building on experience from the arrangements related to transparency under the Convention, and elaborating on the provisions in this Article, adopt common modalities, procedures and guidelines, as appropriate, for the transparency of action and support.

14. Support shall be provided to developing countries for the implementation of this Article.

15. Support shall also be provided for the building of transparency-related capacity of developing country Parties on a continuous basis.

Article 14

1. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall periodically take stock of the implementation of this Agreement to assess the collective progress towards achieving the purpose of this Agreement and its long-term goals (referred to as the "global stocktake"). It shall do so in a comprehensive and facilitative manner, considering mitigation, adaptation and the means of implementation and support, and in the light of equity and the best available science.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall undertake its first global stocktake in 2023 and every five years thereafter unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

3. The outcome of the global stocktake shall inform Parties in updating and enhancing, in a nationally determined manner, their actions and support in accordance with the relevant provisions of this Agreement, as well as in enhancing international cooperation for climate action.

15 artikla

1. Perustetaan mekanismi helpottamaan tämän sopimuksen määräysten täytäntöönpanoa ja edistämään niiden noudattamista.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu järjestelmä muodostuu komiteasta, joka koostuu asiantuntijoista ja toimii tukea tarjoten, avoimesti, ilman vastakkainasetteluja ja rankaisemattomasti. Komitea kiinnittää erityistä huomiota kunkin osapuolen kansallisiin valmiuksiin ja olosuhteisiin.

3. Komitea toimii niiden toimintatapojen ja menettelyjen mukaisesti, jotka tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi hyväksyy ensimmäisessä istunnossaan, ja antaa vuosittain selonteon tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivalle sopimuspuolten konferenssille.

16 artikla

1. Yleissopimuksen ylimpänä päättävänä elimenä toimiva sopimuspuolten konferenssi toimii tämän sopimuksen osapuolten kokouksena.

2. Ne yleissopimuksen sopimuspuolet, jotka eivät ole tämän sopimuksen osapuolina, voivat osallistua tarkkailijoina tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin istunnon työskentelyyn. Kun sopimuspuolten konferenssi toimii tämän sopimuksen osapuolten kokouksena, tähän sopimukseen perustuvaan päätöksentekoon osallistuvat ainoastaan tämän sopimuksen osapuolet.

3. Kun sopimuspuolten konferenssi toimii tämän sopimuksen osapuolten kokouksena, sellainen sopimuspuolten konferenssin puheenjohtajiston jäsen, joka edustaa yleissopimuksen sopimuspuolta, joka ei kyseisenä ajankohtana ole tämän sopimuksen osapuolena, korvataan tämän sopimuksen osapuolten keskuudestaan valitsemalla ylimääräisellä jäsenellä.

4. Tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi arvioi säännöllisesti tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ja tekee toimivaltansa puitteissa

Article 15

1. A mechanism to facilitate implementation of and promote compliance with the provisions of this Agreement is hereby established.

2. The mechanism referred to in paragraph 1 of this Article shall consist of a committee that shall be expert-based and facilitative in nature and function in a manner that is transparent, non-adversarial and non-punitive. The committee shall pay particular attention to the respective national capabilities and circumstances of Parties.

3. The committee shall operate under the modalities and procedures adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement at its first session and report annually to the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

Article 16

1. The Conference of the Parties, the supreme body of the Convention, shall serve as the meeting of the Parties to this Agreement.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Agreement may participate as observers in the proceedings of any session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Agreement, decisions under this Agreement shall be taken only by those that are Parties to this Agreement.

3. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Agreement, any member of the Bureau of the Conference of the Parties representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Agreement, shall be replaced by an additional member to be elected by and from amongst the Parties to this Agreement.

4. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall keep under regular review the implementation of this Agreement and shall make,

tarvittavat päätökset edistääkseen sopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa. Konferenssi suorittaa sille tässä sopimuksessa osoitetut tehtävät ja

(a) perustaa sellaiset avustavat toimielimet, jotka se katsoo tarvittavan tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi; ja

(b) suorittaa sellaisia muita tehtäviä, joita voidaan tarvita tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi.

5. Sopimuspuolten konferenssin työjärjestystä ja yleissopimuksen mukaisia rahoitusmenettelyjä sovelletaan soveltuvin osin tähän sopimukseen, jollei tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi yksimielisesti toisin päättä.

6. Sihteeristö kutsuu koolle tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin ensimmäisen istunnon ensimmäisen sellaisen sopimuspuolten konferenssin istunnon yhteydessä, joka pidetään tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen. Myöhemmät tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin varsinaiset istunnot pidetään sopimuspuolten konferenssin varsinaisten istuntojen yhteydessä, jollei tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi toisin päättä.

7. Tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin ylimääräiset istunnot pidetään sellaisina muina ajankohtina, jolloin tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi katsoo ne tarpeellisiksi, tai osapuolen kirjallisesta pyynnöstä, edellyttäen, että kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun sihteeristö on antanut pyynnön tiedoksi osapuolille, vähintään kolmasosa osapuolista tukee pyyntöä.

8. Yhdistyneet Kansakunnat ja sen erityisjärjestöt ja Kansainvälinen atomienergiajärjestö sekä niiden jäsen- tai tarkkailijavaltiot, jotka eivät ole yleissopimuksen sopimuspuolia, voivat olla edustettuina tarkkailijoina tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin istunnoissa. Mikä tahansa kansallinen tai kansainvälinen, hallitusten välinen tai muu kuin hal-

within its mandate, the decisions necessary to promote its effective implementation. It shall perform the functions assigned to it by this Agreement and shall:

(a) Establish such subsidiary bodies as deemed necessary for the implementation of this Agreement; and

(b) Exercise such other functions as may be required for the implementation of this Agreement.

5. The rules of procedure of the Conference of the Parties and the financial procedures applied under the Convention shall be applied *mutatis mutandis* under this Agreement, except as may be otherwise decided by consensus by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

6. The first session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall be convened by the secretariat in conjunction with the first session of the Conference of the Parties that is scheduled after the date of entry into force of this Agreement. Subsequent ordinary sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall be held in conjunction with ordinary sessions of the Conference of the Parties, unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

7. Extraordinary sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

8. The United Nations and its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State member thereof or observers thereto not party to the Convention, may be represented at sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement as observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or

litusten välinen elin tai järjestö, jonka toimiala käsittää tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia asioita ja joka on ilmoittanut sihteeristölle tahtovansa olla edustettuna tarkkailijana tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin istunnossa, voidaan hyväksyä tarkkailijaksi, jollei vähintään kolmasosa läsnä olevista osapuolista vastusta sitä. Tarkkailijoiden hyväksymiseen ja osallistumiseen sovelletaan tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettua työjärjestystä.

17 artikla

1. Yleissopimuksen 8 artiklalla perustettu sihteeristö toimii tämän sopimuksen sihteeristönä.

2. Yleissopimuksen 8 artiklan 2 kappaletta, joka koskee sihteeristön tehtäviä, ja yleissopimuksen 8 artiklan 3 kappaletta, joka koskee sihteeristön toimintaan liittyviä järjestelyjä, sovelletaan soveltuvin osin tähän sopimukseen. Sihteeristö hoitaa lisäksi sille tämän sopimuksen mukaisesti annettavia ja tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin antamia tehtäviä.

18 artikla

1. Yleissopimuksen 9 ja 10 artiklan mukaisesti perustetut avustava toimielin tieteellistä ja teknologista neuvontaa varten ja avustava toimielin täytäntöönpanoa varten toimivat vastaavasti tämän sopimuksen avustavana toimielimenä tieteellistä ja teknologista neuvontaa varten ja avustavana toimielimenä täytäntöönpanoa varten. Näiden kahden toimielimen toimintaa koskevia yleissopimuksen määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin tähän sopimukseen. Tieteellistä ja teknologista neuvontaa varten perustetun avustavan toimielimen ja täytäntöönpanoa varten perustetun avustavan toimielimen tätä sopimusta koskevien kokousten istunnot pidetään vastaavien yleissopimusta koskevien kokousten yhteydessä.

2. Yleissopimuksen sopimuspuolet, jotka eivät ole tämän sopimuksen osapuolina, voivat osallistua tarkkailijoina avustavien toi-

non-governmental, which is qualified in matters covered by this Agreement and which has informed the secretariat of its wish to be represented at a session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement as an observer, may be so admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure referred to in paragraph 5 of this Article.

Article 17

1. The secretariat established by Article 8 of the Convention shall serve as the secretariat of this Agreement.

2. Article 8, paragraph 2, of the Convention on the functions of the secretariat, and Article 8, paragraph 3, of the Convention, on the arrangements made for the functioning of the secretariat, shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement. The secretariat shall, in addition, exercise the functions assigned to it under this Agreement and by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

Article 18

1. The Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation established by Articles 9 and 10 of the Convention shall serve, respectively, as the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of this Agreement. The provisions of the Convention relating to the functioning of these two bodies shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement. Sessions of the meetings of the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of this Agreement shall be held in conjunction with the meetings of, respectively, the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of the Convention.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Agreement may participate as observers in the proceedings of any session

mielinten kokousten työskentelyyn. Kun avustavat toimeilimet toimivat tämän sopimuksen avustavina toimeiliminä, tähän sopimukseen perustuvaan päätöksentekoon osallistuvat ainoastaan tämän sopimuksen osapuolet.

3. Kun yleissopimuksen 9 ja 10 artiklalla perustetut avustavat toimeilimet suorittavat tätä sopimusta koskeviin asioihin liittyviä tehtäviään, sellainen avustavan toimeilimen puheenjohtajiston jäsen, joka edustaa yleissopimuksen sopimuspuolta, joka ei kyseisenä ajankohtana ole tämän sopimuksen osapuolena, korvataan tämän sopimuksen osapuolten keskuudestaan valitsemalla ylimääräisellä jäsenellä.

19 artikla

1. Muut kuin tässä sopimuksessa tarkoitetut yleissopimuksella tai sen nojalla perustetut avustavat toimeilimet tai muut toimielinjärjestelyt avustavat tämän sopimuksen täytäntöönpanossa tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin päätöksellä. Tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi määrää tarkemmin näiden avustavien toimeilinten tai järjestelyjen tehtävistä.

2. Tämän sopimuksen osapuolten kokouksena toimiva sopimuspuolten konferenssi voi antaa näille avustaville toimeilimille ja toimielinjärjestelyille lisäohjeita.

20 artikla

1. Tämä sopimus on avoinna allekirjoittamista varten valtioille ja alueellisille taloudellisen yhdentymisen järjestöille, jotka ovat yleissopimuksen sopimuspuolina, ja ne ratifioivat tai hyväksyvät sopimuksen. Sopimus on avoinna allekirjoittamista varten Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa New Yorkissa 22 päivästä huhtikuuta 2016 alkaen 21 päivään huhtikuuta 2017 saakka. Sen jälkeen sopimus on avoinna liittymistä varten alkaen seuraavasta päivästä sen päivän jälkeen, jona se lakkaa olemasta avoinna allekirjoittamista varten. Ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjat talletetaan tallettajan huostaan.

2. Alueellista taloudellisen yhdentymisen

of the subsidiary bodies. When the subsidiary bodies serve as the subsidiary bodies of this Agreement, decisions under this Agreement shall be taken only by those that are Parties to this Agreement.

3. When the subsidiary bodies established by Articles 9 and 10 of the Convention exercise their functions with regard to matters concerning this Agreement, any member of the bureaux of those subsidiary bodies representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Agreement, shall be replaced by an additional member to be elected by and from amongst the Parties to this Agreement.

Article 19

1. Subsidiary bodies or other institutional arrangements established by or under the Convention, other than those referred to in this Agreement, shall serve this Agreement upon a decision of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall specify the functions to be exercised by such subsidiary bodies or arrangements.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement may provide further guidance to such subsidiary bodies and institutional arrangements.

Article 20

1. This Agreement shall be open for signature and subject to ratification, acceptance or approval by States and regional economic integration organizations that are Parties to the Convention. It shall be open for signature at the United Nations Headquarters in New York from 22 April 2016 to 21 April 2017. Thereafter, this Agreement shall be open for accession from the day following the date on which it is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depository.

2. Any regional economic integration or-

järjestöä, joka tulee tämän sopimuksen osapuoleksi minkään jäsenvaltionsa olematta sopimuksen osapuolena, sitovat kaikki tämän sopimuksen mukaiset velvoitteet. Jos alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön jäsenvaltioista yksi tai useampi on tämän sopimuksen osapuolena, järjestö ja sen jäsenvaltiot sopivat kunkin vastuista tämän sopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi. Tällöin järjestöllä ja sen jäsenvaltioilla ei ole oikeutta käyttää tämän sopimuksen mukaisia oikeuksia samanaikaisesti.

3. Alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt antavat ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjoissaan selityksen toimivaltansa laajuudesta tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Lisäksi nämä järjestöt ilmoittavat tallettajalle, joka ilmoittaa puolestaan osapuolille, järjestöjen toimivallan laajuuden olennaisista muutoksista.

21 artikla

1. Tämä sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona vähintään 55 yleissopimuksen sopimuspuolta, jotka edustavat yhteensä vähintään arvioitua 55:tä prosenttia maailmanlaajuisista kasvihuonekaasujen päästöistä, on tallettanut ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa.

2. Ainoastaan tämän artiklan 1 kohtaa sovellettaessa "maailmanlaajuiset kasvihuonekaasujen päästöt" tarkoittaa ajantasaisinta päästömäärää, joka on ilmoitettu sinä päivänä tai ennen sitä päivää, jona yleissopimuksen sopimuspuolet ovat tehneet tämän sopimuksen.

3. Sellaisen valtion tai alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön osalta, joka ratifioi tai hyväksyy tämän sopimuksen tai liittyy siihen sen jälkeen, kun tämän artiklan 1 kohdassa määrättyt sopimuksen voimaantulon edellytykset ovat täyttyneet, tämä sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona tämä valtio tai alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö on tallettanut ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa.

4. Tämän artiklan 1 kohtaa sovellettaessa

ganization that becomes a Party to this Agreement without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Agreement. In the case of regional economic integration organizations with one or more member States that are Parties to this Agreement, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Agreement. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Agreement concurrently.

3. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Agreement. These organizations shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification in the extent of their competence.

Article 21

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date on which at least 55 Parties to the Convention accounting in total for at least an estimated 55 per cent of the total global greenhouse gas emissions have deposited their instruments of ratification, acceptance, approval or accession.

2. Solely for the limited purpose of paragraph 1 of this Article, "total global greenhouse gas emissions" means the most up-to-date amount communicated on or before the date of adoption of this Agreement by the Parties to the Convention.

3. For each State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Agreement or accedes thereto after the conditions set out in paragraph 1 of this Article for entry into force have been fulfilled, this Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

4. For the purposes of paragraph 1 of this

alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön tallettamaa asiakirjaa ei oteta huomioon sen jäsenvaltioiden tallettamien asiakirjojen lisäksi.

22 artikla

Yleissopimuksen 15 artiklan määräyksiä yleissopimuksen muutosten hyväksymisestä sovelletaan soveltuvin osin tähän sopimukseen.

23 artikla

1. Yleissopimuksen 16 artiklan määräyksiä yleissopimuksen liitteiden hyväksymisestä ja muuttamisesta sovelletaan soveltuvin osin tähän sopimukseen.

2. Tämän sopimuksen liitteet ovat sopimuksen erottamaton osa, ja jollei nimenomaisesti toisin määrätä, viittaus tähän sopimukseen on samalla viittaus sen liitteisiin. Liitteet rajoittuvat luetteloihin, lomakkeisiin ja muuhun kuvailevaan aineistoon, joka on luonteeltaan tieteellistä, teknistä, menettelylistä tai hallinnollista.

24 artikla

Yleissopimuksen 14 artiklan määräyksiä riitojen ratkaisemisesta sovelletaan soveltuvin osin tähän sopimukseen.

25 artikla

1. Kullakin osapuolella on yksi ääni, jollei tämän artiklan 2 kohdan määräyksistä muuta johdu.

2. Alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt käyttävät toimivaltaansa kuuluvissa asioissa äänioikeuttaan äänimäärällä, joka on yhtä suuri kuin niiden tämän sopimuksen osapuolina olevien jäsenvaltioiden määrä. Tällainen järjestö ei saa käyttää äänioikeuttaan, jos jokin sen jäsenvaltioista käyttää omaa äänioikeuttaan, ja päinvastoin.

Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by its member States.

Article 22

The provisions of Article 15 of the Convention on the adoption of amendments to the Convention shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement.

Article 23

1. The provisions of Article 16 of the Convention on the adoption and amendment of annexes to the Convention shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement.

2. Annexes to this Agreement shall form an integral part thereof and, unless otherwise expressly provided for, a reference to this Agreement constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Such annexes shall be restricted to lists, forms and any other material of a descriptive nature that is of a scientific, technical, procedural or administrative character.

Article 24

The provisions of Article 14 of the Convention on settlement of disputes shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement.

Article 25

1. Each Party shall have one vote, except as provided for in paragraph 2 of this Article.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to this Agreement. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right, and vice versa.

26 artikla

Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri toimii tämän sopimuksen tallettajana.

Article 26

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Agreement.

27 artikla

Tähän sopimukseen ei voida tehdä varauksia.

Article 27

No reservations may be made to this Agreement.

28 artikla

1. Osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen milloin tahansa kolmen vuoden kuluttua siitä päivästä, jona sopimus on tullut voimaan kyseisen osapuolen osalta, ilmoittamalla asiasta kirjallisesti tallettajalle.

2. Tämä irtisanominen tulee voimaan vuoden kuluttua siitä päivästä, jona tallettaja on vastaanottanut irtisanomista koskevan ilmoituksen, tai myöhempanä ajankohtana, joka voidaan mainita irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

3. Osapuolen, joka irtisanoo yleissopimuksen, katsotaan irtisanoneen myös tämän sopimuksen.

Article 28

1. At any time after three years from the date on which this Agreement has entered into force for a Party, that Party may withdraw from this Agreement by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

3. Any Party that withdraws from the Convention shall be considered as also having withdrawn from this Agreement.

29 artikla

Tämän sopimuksen alkuperäiskappale, jonka arabian-, englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset, talletetaan Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

Tehty Pariisissa kahdententoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaviisitoista.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Article 29

The original of this Agreement, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

DONE at Paris this twelfth day of December two thousand and fifteen.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Agreement.